



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 700 din 22.09.2021

Dosar nr.: 140/2021

Petiția nr.: 1552/26.02.2021

Petent:

Reclamați: Societatea Energetică Electrica S.A.

Obiect: discriminare și hărțuire la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul și domiciliul procedural al petentului

1., , prin SCA RALUCA COMĂNESCU ȘI ASOCIAȚII, av. Raluca Comănescu, domiciliu ales pentru comunicarea actelor în str. Cpt. Av. Alexandru Șerbănescu nr. 40A, bl. 19F, sc. 1, et. 2, ap. 11, sector 1, București;

Numele, domiciliul și sediul reclamatei

2., reprezentată convențional de Schoenherr și Asociații SCA, cu sediul procesual ales în B-dul Dacia nr. 30, et. VII, sector 1, București;

3. Societatea Energetică Electrica S.A., Str. Grigore Alexandrescu nr. 9, sector 1, București, CUI RO 13267221.

II. Citarea părților

4. Părțile au fost citate în condițiile impuse de pandemie.

5. Au fost comunicate către reclamați înscrisurile depuse de petent, fiind solicitate puncte de vedere în apărare.

6. Părțile au fost citate la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) pentru data de 15.06.2021.

7. La audierea din 15.06.2021 părțile s-au prezentat.

8. S-a solicitat părților să depună concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

9. Prin petiția **nr. 1552/26.02.2021** petentul arată următoarele aspecte relevante:

- la procesul de rebranding al companiilor Electrica, inițial se dorea ca petentul să facă parte din comisia de selecție a partenerilor eligibili pentru licitație;

- ulterior, directoarea reclamată, în fața mai multor salariați, a afirmat că petentul este în conflict de interese, soția lucrând în industria publicității;

- prin e-mailul trimis la data de 16.12.2020, directoarea reclamată a negat că ar fi discutat



despre situația petentului;

- a sesizat Departamentul de Etică, Conformitate și Control la data de 16.12.2020;
- neprimind răspuns, a retrimis sesizarea la data de 05.02.2021;
- deși nu a primit răspuns, petentul a fost nominalizat să facă parte din Comisia de analiză și evaluare a ofertelor din cadrul procesului de achiziție derulat de Electrica Furnizare;
- între timp, s-a declanșat un control pentru verificarea unor neconformități sesizate pe platforma avertizorilor de integritate pentru perioada 2017-2020, extinsă ulterior și pe anul 2016;
- consideră că excluderea inițială privind participarea la comisia de licitație, respectiv declanșarea controlului, reprezintă discriminare și hărțuire;
- solicită constatarea și sancționarea faptei și, totodată, obligarea reclamanților să publice un rezumat al hotărârii în mass-media.

A depus la dosar înscrisuri.

10. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2798/12.04.2021** petentul a solicitat informații privind stadiul dosarului.

11. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3267/04.05.2021** petentul a depus la dosar declarații de martor.

12. Petentul, cu ocazia audierii, a depus la dosar punct de vedere prin care solicită respingerea excepțiilor și menține cele arătate anterior.

A depus la dosar înscrisuri.

13. Prin punctul de vedere înregistrat la CNCD cu **nr. 4889/29.06,2021** petentul menține cele arătate.

A depus la dosar înscrisuri.

14. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5659/28.07.2021** petentul a depus la dosar concluzii scrise prin care menține cele arătate anterior. O completare s-a depus prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5763/02.08.2021**.

Suștinerea reclamatei

15. Reclamata, persoană fizică, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3604/17.05.2021**, arată următoarele aspecte relevante:

- solicită citarea fizică;
- petentul a anunțat incompatibilitatea lui printr-un e-mail din data de 09.11.2020;
- prin același e-mail el a afirmat că nu dorește să participe la procedura EFSA de achiziții;
- în data de 12.11.2020 reclamata și-a exprimat opinia că petentul nu ar mai trebui implicat în procedură;
- nu a discutat cu diferite persoane despre situația petentului;
- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive;
- invocă excepția de necompetență a CNCD, pe considerentul că faptele la care se referă petentul nu ar fi de domeniul discriminării;
- fapta nu reprezintă discriminare, petentul nu a invocat un anumit criteriu.

A depus la dosar înscrisuri.

16. Societatea reclamată, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3606/17.05.2021**, arată următoarele aspecte relevante:

- solicită citarea fizică;

- petentul a anunțat incompatibilitatea lui printr-un e-mail din data de 09.11.2020;
- prin același e-mail el a afirmat că nu dorește să participe la procedura EFSA de achiziții;
- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, arătând că una din societățile din Grupul Electrica, EFSA a organizat procedura de licitație;
- invocă excepția de necompetență a CNCD, pe considerentul că faptele la care se referă petentul nu ar fi de domeniul discriminării;
- fapta nu reprezintă discriminare, petentul nu a invocat un anume criteriu.

A depus la dosar înscrisuri.

17. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4214/03.06.2021** societatea reclamată completează punctul de vedere și arată că declarațiile de martor conțin nemulțumiri personale fără legătură cu cele sesizate de petent. Controlul efectuat pentru verificarea unor neconformități sesizate pe platforma avertizorilor de integritate a fost necesar din cauza unei sesizări primite.

A depus la dosar înscrisuri.

18. Reclamata, persoană fizică, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4232/04.06.2021**, arată următoarele aspecte relevante:

- martorii au formulat nemulțmirile lor față de societate, nemulțumiri care nu au legătură cu cele sesizate de petent;
- controlul efectuat pentru verificarea unor neconformități sesizate pe platforma avertizorilor de integritate a fost necesar din cauza unei sesizări primite.

A depus la dosar înscrisuri.

19. Reclamații au depus declarații de martor cu ocazia audierii.

20. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 4973/01.07.2021** societatea reclamată arată că cercetarea invocată de petent a fost declanșată în urma unor sesizări; totodată, petentul a primit răspuns din partea Departamentului de Control, Etică și Conformitate.

A depus la dosar înscrisuri.

21. Persoana fizică reclamată a depus la dosar înscrisuri prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5007/02.07.2021**.

22. Persoana fizică reclamată, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5685/28.07.2021**, a precizat că în luna mai 2021 a demarat procesul de evaluare a tuturor salariaților societății reclamate. Petentul a contestat evaluarea, după care s-a format o comisie de mediere. Ulterior, s-a realizat o nouă evaluare.

A depus la dosar înscrisuri.

23. Persoana juridică reclamată a depus la dosar concluzii scrise prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5748/30.07.2021** prin care menține cele arătate anterior.

24. Persoana fizică reclamată a depus la dosar concluzii scrise prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5746/30.07.2021** prin care menține cele arătate anterior.

VI. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

25. Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor are următoarele prevederi relevante privind excepțiile invocate:

„Art. 28. Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29. Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.

Art. 30

(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31

(1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32. Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.

[...]

Art. 63

(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.

(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.

Art. 64

(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent.

(2) Dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției, excepția va fi unită cu fondul.

(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”

26. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

27. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

28. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).*

29. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară”*

(*Marckx împotriva Belgiei*, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (*Van der Musselle împotriva Belgiei*, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (*Fredin împotriva Suediei*, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (*Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit*, 30 iulie 1998, §75).

30. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

31. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

32. Instanțele de judecată, prin cauzistica lor, au arătat că opiniile diferite dintre angajator respectiv șef și angajaț respectiv subaltern privind exercitarea atribuțiilor de serviciu nu reprezintă criteriu de discriminare.

33. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 5 prevede: „Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”

34. Astfel se poate considera discriminare

- crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv
- bazată pe un criteriu.

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

35. Colegiul director, conform probelor depuse la dosar, reține următoarele:

- petentul este angajat al societății reclamate, fiind director de comunicare PR&CSR;
- petentul a trimis la data de 09.11.2020 un e-mail către mai multe persoane din societatea reclamată în care arată: „vă rog să țineți cont de incompatibilitatea mea în ceea ce privește agenția de PR-McCann PR, acolo unde soția mea este acționar”;
- prin același e-mail el a afirmat că nu dorește să participe la procedura EFSA de achiziții;
- în data de 12.11.2020 reclamata și-a exprimat opinia că petentul nu ar mai trebui implicat în procedură;
- conform a două declarații de martori directoarea reclamată ar avea un comportament de hărțuire față de angajați;
- s-a declanșat un control pentru verificarea unor neconformități sesizate pe platforma avertizorilor de integritate pentru perioada 2017-2020, extinsă ulterior și pe anul 2016, acest control fiind realizat în urma unor sesizări;

- la sesizarea Departamentului de Etică, Conformitate și Control din data de 16.12.2020 respectiv 05.02.2021 petentul a primit răspuns de la societatea reclamată la data de 30.06.2021;

- petentul nu a fost de acord cu evaluarea activității pentru anul 2020, astfel s-a realizat o mediere, activitatea petentului fiind reevaluată.

36. Colegiul director respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a reclamatei, persoană fizică, având în vedere că ea personal este acuzată de comiterea unor fapte de hărțuire și de discriminare.

37. Colegiul director respinge și excepția lipsei calității procesuale pasive a societății reclamate având în vedere că unele aspecte ale petiției privesc societatea (spre exemplu nesoluționarea sesizării Departamentului de Etică, Conformitate și Control din data de 16.12.2020 respectiv 05.02.2021, declanșarea controlului pentru verificarea unor neconformități sesizate pe platforma avertizorilor de integritate pentru perioada 2017-2020, extinsă ulterior și pe anul 2016).

38. Excepția de necompetență invocată de reclamați se unește cu fondul.

39. Colegiul director constată că nu se probează afirmația conform căreia reclamata, persoană fizică, ar fi discutat despre situația petentului privind incompatibilitatea lui cu anumite persoane neavizate. Petentul a trimis la data de 09.11.2020 un e-mail prin care arată că ar exista o incompatibilitate a mai multor persoane.

40. Neimplicarea petentului în procedura de licitație nu a fost motivată de un anume criteriu (petentul nu a invocat un anume criteriu pentru faptele reclamate), ci din cauza opțiunii lui personale, arătând pe de o parte o situație de incompatibilitate, de altă parte un dezinteres, în consecință, fapta sesizată nu reprezintă discriminare și hărțuire.

41. Controlul pentru verificarea unor neconformități sesizate pe platforma avertizorilor de integritate pentru perioada 2017-2020, extinsă ulterior și pe anul 2016, nu a fost motivat de un anume criteriu (petentul nu a invocat un anume criteriu pentru faptele reclamate), ci din cauza unor sesizări care, în conformitate cu procedura internă a societății reclamate, trebuiau verificate. Totodată, trebuie precizat faptul că a controla unele aspecte privind legalitatea activităților desfășurate nu poate fi percepută ca fiind o faptă care ar crea un cadru instimidant, ostil, degradant or ofensiv. În consecință, fapta sesizată nu reprezintă discriminare și hărțuire.

42. Întârzierea acordării unui răspuns la sesizarea petentului îndreptată spre Departamentul de Etică, Conformitate și Control nu a fost motivată de un anume criteriu (petentul nu a invocat un anume criteriu pentru faptele reclamate), în consecință, fapta sesizată nu reprezintă discriminare și hărțuire.

43. Modul de evaluare a petentului nu a fost motivat de un anume criteriu (petentul nu a invocat un anume criteriu pentru faptele reclamate), în consecință, fapta sesizată nu reprezintă discriminare și hărțuire.

44. Având în vedere faptul că la baza conflictului dintre petent și societatea reclamată nu se află o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori un anume statut, pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele, acest conflict poate fi soluționat de instanță ca un conflict de muncă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a reclamatei persoană fizică;
2. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a societății reclamate;
3. Excepția de necompetență invocată de reclamanți se unește cu fondul conform art. 63 alin. 2 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor**;
4. Nu se probează afirmația reclamatei, persoană fizică, cum că aceasta ar fi discutat despre situația petentului privind incompatibilitatea lui cu anumite persoane neavizate;
5. Neimplicarea petentului în procedura de licitație nu reprezintă discriminare și hărțuire conform art. 2 alin. 1 și alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**;
6. Controlul pentru verificarea unor neconformități sesizate pe platforma avertizorilor de integritate pentru perioada 2017-2020, extinsă ulterior și pe anul 2016, nu reprezintă discriminare și hărțuire conform art. 2 alin. 1 și alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**;
7. Întârzierea acordării unui răspuns la sesizarea petentului îndreptată spre Departamentul de Etică, Conformitate și Control nu reprezintă discriminare și hărțuire conform art. 2 alin. 1 și alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**;
8. Modul de evaluare a petentului nu reprezintă discriminare și hărțuire conform art. 2 alin. 1 și alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**;
9. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

—

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 22.09.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Redactată și motivată: Haller István

Data redactării: 23.09.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

